

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Michał Laskowski

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **P. G.**

skazanego z art. 209 § 1a k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 28 sierpnia 2024 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego w pkt. 1, w części zmieniającej orzeczenie o karze

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 23 listopada 2023 r. sygn. akt XVII Ka 1030/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Rawiczu

z dnia 1 czerwca 2023 r. sygn. akt II K 77/23,

**uchyła wyrok w zaskarżonej części i przekazuje w tym zakresie
sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Jacek Błaszczyk Tomasz Artymiuk Michał Laskowski

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Rawiczu wyrokiem z dnia 1 czerwca 2023 r., sygn. akt II K 77/23, uznał oskarżonego P. G. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. przestępstwa z art. 209 § 1a k.k. i za to, na podstawie art. 209 § 1a k.k., wymierzył mu karę 9 miesięcy ograniczenia wolności zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Jednocześnie Sąd ten na podstawie art. 72 § 1 pkt 3 k.k. w zw. z art. 34 § 3 k.k. zobowiązał oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku łóżenia na utrzymanie małoletniego syna N. L.

W konsekwencji wywiedzionej osobiście przez oskarżonego P. G. apelacji Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 23 listopada 2023 r., sygn. akt XVII Ka 1030/23, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wymiar miesięczny godzin do wykonywania nieodpłatnej dozorowanej pracy na cel społeczny do 10 godzin i zmodyfikował opis czynu zarzucanego temu oskarżonemu (pkt 1 wyroku), a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt 2 wyroku).

Od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu, kasację wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając powyższe orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia przyjętego przez ten Sąd w pkt. 1, w części zmieniającej orzeczenie o karze, na niekorzyść oskarżonego P. G., podnosząc zarzut: „rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 35 § 1 k.k. polegającego na obniżeniu przez Sąd drugiej instancji do 10 godzin w stosunku miesięcznym wymiaru nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny, orzeczonej w ramach przewidzianego w art. 34 § 1a pkt 1 k.k. obowiązku jej wykonywania w czasie odbywania przez oskarżonego kary ograniczenia wolności, podczas gdy wymieniony przepis stanowi, że nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne ma być wykonywana w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym”.

W oparciu o ten zarzut Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Poznaniu w pkt. 1 – w części zmieniającej orzeczenie o karze – jest wadliwy, ponieważ zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisu prawa materialnego, wskazanego w zarzucie kasacji.

Stosownie do treści art. 34 § 1a pkt 1 k.k. kara ograniczenia wolności, a taką orzeczono wobec oskarżonego P. G., polega na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Przepis art. 35 § 1 k.k. dookreśla zaś, że nieodpłatna kontrolowana praca na cele społeczne ma być wykonywana w wymiarze od 20 do 40 godzin w stosunku miesięcznym. Określony przez Sąd Rejonowy w wyroku wymiar 30 godzin odpowiadał więc powyższemu przepisowi prawa materialnego.

Tymczasem dokonana przez Sąd drugiej instancji w toku kontroli odwoławczej, wywołanej apelacją P. G. zmiana tej części orzeczenia, polegająca na obniżeniu do 10 godzin w stosunku miesięcznym wymiaru nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny, orzeczonej w ramach przewidzianego w art. 34 § 1a pkt 1 k.k. obowiązku jej wykonywania w czasie odbywania przez oskarżonego kary ograniczenia wolności, pozostaje w oczywistej sprzeczności z przepisem art. 35 § 1 k.k., a tym samym stanowi rażącą i mającą istotny wpływ na treść prawomocnego wyroku, obrazę prawa materialnego. Nawet bowiem gdyby Sąd drugiej instancji chciał dokonać zmiany wymierzonej P. G. kary winien uczynić to w granicach przewidzianych ustawą karnomaterialną.

Warto również zwrócić uwagę w tym miejscu, że Sąd odwoławczy dostrzegł popełnione uchybienie podnosząc w pisemnym uzasadnieniu wydanego wyroku, że „Sąd Okręgowy w orzeczeniu niejako ‘omyłkowo’ wskazał wymiar miesięczny godzin do wykonania jako 10 godzin, co w świetle brzmienia przepisu art. 35 § 1 k.k. jest niemożliwe (...). Sąd Okręgowy nie ma najmniejszych wątpliwości, że ilość godzin nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne nie może być niższa niż 20 godzin w stosunku miesięcznym (...). Tym samym koniecznym jest skorygowanie

wskazanego błędu za pomocą nadzwyczajnego środka zaskarżenia w postaci kasacji”.

Wobec powyższego należało uchylić wyrok w zaskarżonej części i przekazać w tym zakresie sprawę Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, który wyda w tym przedmiocie ponowne rozstrzygnięcie uwzględniające obowiązujące przepisy.

Z przedstawionych wyżej względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Jacek Błaszczak Tomasz Artymiuk Michał Laskowski

[PGW]

[ms]